

Yargıtay 12. HD E.2025/10000 K.2026/2016 (30.03.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

12. Hukuk Dairesi 2025/10000 E. , 2026/2016 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Denizli Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın müddeti içinde temyizen tetkiki davalı/borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Sair temyiz itirazları yerinde değil ise de,

Alacaklı tarafından 2 adet bonoya dayalı olarak borçlu aleyhine 15.200.000,00 TL asıl alacağın tahsili için başlatılan icra takibinde; alacaklının icra müdürlüğünün 04.12.2024 tarihli icra takibinin durdurulmasına ilişkin kararının iptali talebi ile icra mahkemesine başvurduğu, İcra Mahkemesince ... Sulh Ceza Hakimliğinin 2024/7603 D. İş sayılı kararı ile takip konusu senetlere el konulmasına karar verildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 29.11.2024 tarihli üst yazısı ile icra işlemlerinin durdurulmasının talep edildiği, icra müdürlüğü tarafından 04.12.2024 tarihli karar ile icra işlemlerinin durdurulmasına karar verildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığının üst yazısı ve ... Sulh Ceza Mahkemesinin takibe dayanak kambiyo senetlerine el koyma kararı doğrultusunda icra takibinin dayanaksız kaldığı anlaşıldığından takibin durdurulmasına yönelik memur işleminin hukuka ve usule uygun olduğu gerekçesi ile şikayetin reddine karar verildiği, kararın alacaklı tarafından istinaf edilmesi üzerine Bölge Adliye Mahkemesince, Cumhuriyet Başsavcılığınca Sulh Ceza Hakimliği tarafından verilen el koyma kararına istinaden takibin durdurulmasına karar verildiği ve icra müdürlüğüne müzekkere yazıldığı görülmekle birlikte savcılık müzekkeresine dayanılarak takibin durdurulması doğru görülmediği gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulü ile icra mahkemesi kararın kaldırılarak yeniden hüküm kurulmak suretiyle; şikayetin kabulüne karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu hukuk dalının amacı, bir yandan takip alacaklısının alacağına kavuşması için borçlu veya üçüncü kişilerin çıkarabilecekleri zorlukları ortadan kaldırmak, diğer yandan kötüniyetli takiplere karşı takip borçlusunun kendisini korumasını sağlayacak hukuki çareler bulmak, bu arada takipten etkilenen üçüncü kişilerin menfaatlerini korumak, takip işlemlerinin yapılması sırasında insan hak ve hürriyetlerinin ihlal edilmesini önlemektir. İcra iflas hukukunun en önemli kaynağı İcra ve İflas Kanunu olup, bu Kanun, icra ve iflas takibinden, tahsile kadar uygulanması gereken usul hükümlerini düzenlemektedir.

Kambiyo senetlerine özgü haciz yolu ile yapılan takipte, takibe konu kambiyo senedi altındaki imzaya itiraz, İİK'nın 170. maddesinde özel olarak düzenlendiğinden, imza inkarı nedenine dayalı sahtelik iddiası hakkında, sonraki genel kanun olan HMK'nın 209. maddesi uygulanamaz. İmza itirazı, İİK'nın 170/1. maddesi uyarınca satıştan başka icra takip muamelelerini durdurmaz. Ancak icra mahkemesi itirazla ilgili kararına kadar takibin geçici olarak durdurulmasına karar verebilir(İİK m. 170/2).

Öte yandan sahtelik iddiasının imza itirazı dışındaki bir nedene (yazıda sahtelik) dayanması halinde Dairemiz, İcra ve İflas Kanunu'nda bir düzenleme bulunmadığından HMK'nın 209. maddesinin uygulanması gerektiği görüşünde iken, daha sonra içtihat değişikliğine gidilerek, senet üzerinde bulunan yazıdaki sahtelik iddiasının borca itiraz niteliğinde olup,

bu konunun da İİK'nın 169/a maddesinde düzenlenmiş olması nedeniyle, HMK'nın 209. maddesinin bu yönden de uygulama yerinin olmadığı görüşü benimsenmiştir.

İcra mahkemesi, önüne gelen itiraz ve şikayetleri, İcra ve İflas Kanunu'nda düzenlenen özel usul kurallarını uygulayarak takip hukuku bakımından kesin hükme bağladığından, anılan mahkemenin kararları kural olarak maddi anlamda kesin hüküm niteliği taşımaz. Bu nedenle borca veya imzaya itirazın incelenmesi sırasında sahtelik iddiasına dayalı olarak genel mahkemelerde açılan davaları bekletici mesele yapamayacağı gibi takibin durdurulmasına da karar veremez. Sadece İİK'nın 169/a-2. maddesi uyarınca itirazın esası hakkındaki kararına kadar icra takibinin muvakkaten durdurulmasına karar verebilir. İcra mahkemesince takibe konu alacakla ilgili bir karar verilmiş olması, aynı alacak hakkında genel mahkemelerde dava açılmasına engel oluşturmaz.

Borçlunun sahtelik nedenine dayalı olarak açtığı menfi tespit davası, İİK'nın 72. maddesi kapsamında bir dava olup, anılan maddedeki usule göre mahkemeden alınacak ihtiyati tedbir kararı ile icra takibi durdurulabilir. Sahtelik nedeniyle açılan menfi tespit davası gibi, cumhuriyet savcılığına aynı nedenle yapılan şikayet ve ceza mahkemesinde açılan dava da kendiliğinden icra takibini durdurmaz ve bekletici mesele yapılamaz. Ceza mahkemesince tedbir kararı verilirse icra takibi durdurulabilir.

Yukarıda açıklanan ilke ve kurallar ışığında, takibin kesinleşmesi öncesi veya sonrasında takibe konu senedin sahteliğinin iddia edilmesi, HMK'nun 209. maddesi uyarınca takibin durdurulması sonucunu doğurmaz. Anılan hüküm, genel mahkemelerde açılan davalarla ilgili olarak senedin hiçbir işleme esas alınamayacağını, başka bir anlatımla delil olarak kullanılamayacağını öngörmekte olup, icra takibine etkisi yoktur.

Somut olayda; borçlu şirket yetkilisinin, takibe konu senetlerin'nın şirkete ilişkin yetkisinden azledilmesinin ardından şirket adına geriye dönük tanzim tarihi ve güncel vade tarihi belirleyerek sonradan üretilen kaşeyi kullanmak suretiyle tanzim edildiği yönünde şikayetçi olması üzerine yapılan soruşturmada ... Cumhuriyet Başsavcılığının 29.11.2024 tarihli talebi üzerine ... Sulh Ceza Hakimliğinin 29.11.2024 tarihli kararı ile 12.09.2022 düzenleme, 15.01.2024 ödeme tarihli 7.400.000,00 TL bedelli senet asıllarına 5271 sayılı CMK'nın 127 vd. maddesi uyarınca el konulmasına karar verildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığının 29.11.2024 tarihli müzekkere ile Sulh Ceza Hakimliğinin kararı doğrultusunda icra faaliyetlerinin durdurulmasının İcra Müdürlüğünden talep edildiği, ... Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından, ...ve ... hakkında Resmi Belgede Sahtecilik ve Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Araç Olarak Kullanılması Suretiyle Dolandırıcılık suçlarından 03.10.2025 tarihinde iddianame tanzim edildiği görülmüştür. Tüm hususlar göz önüne alındığında ... Sulh Ceza Hakimliğinin 29.11.2024 tarihli kararı ve ... Cumhuriyet Başsavcılığının icra faaliyetlerinin durdurulmasına ilişkin talebi gereğince İcra takibinin 7.400.000,00 TL asıl alacak yönünden durdurulmasına ve 7.800.000,00 TL asıl alacak yönünden devamına karar verilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

O halde, Bölge Adliye Mahkemesince, alacaklının istinaf başvurusunun kısmen kabulü ile icra takibin 7.400.000,00 TL asıl alacak yönünden durdurulmasına, 7.800.000,00 TL asıl alacak yönünden devamına karar verilmesi gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup, kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ :

Davalı/borçlunun temyiz isteminin kısmen kabulü ile Denizli Bölge Adliye Mahkemesi 6. Hukuk Dairesinin 15.10.2025 tarih ve 2025/31 E.-2025/321 K. sayılı kararının yukarıda yazılı nedenlerle, 5311 sayılı Kanun ile değişik İİK'nın 364/2. maddesi göndermesiyle uygulanması gereken 6100 sayılı HMK'nın 373/2. maddeleri uyarınca BOZULMASINA, dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 30.03.2026 gününde oy birliğiyle

karar verildi.